Dosar nr. 3-389/2023

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

17 decembrie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani
în componență:
Președintele ședinței, judecătorul Violeta Chisilița
grefier Dorin Marcel Baltag

examinând în ședință publică acțiunea în contencios administrativ înaintată de Liviu Mancuș împotriva Agenției „Apele Moldovei” cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, restabilirea în funcția deținută anterior, încasarea salariului pentru absență forțată de la locul de muncă, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă

Argumentele participanților la proces
Pretențiile reclamantului:

La 13 februarie 2023, Liviu Mancuș a depus o acțiune împotriva Agenției „Apele Moldovei” cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, restabilirea în funcția deținută anterior, încasarea salariului pentru absență forțată de la locul de muncă, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a menționat că Ordinul Agenției „Apele Moldovei” nr. 93-p din 03.06.2022 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare” și Ordinul nr. 183-p „Cu privire la suspendarea raporturilor de muncă” din 15.1 1.2022, sunt acte administrative pe care le consideră ilegale, abuzive și emise cu încălcarea normelor legale și drepturilor Constituționale. Conform părții descriptive a ordinului nr. 93-p din 03.06.2022, i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară de „Avertisment”, pentru pretinse abateri disciplinare, fapte ce nu au la bază nici un suport juridic sau probatoriu. Suplimentar, acest ordin estre emis în baza unor probe trucate, obținute de prin „scrin short-uri” selective ale unui sistem de monitorizare video instalat ilegal în incinta instituției și în afara perimetrului administrativ gestionat. Susține că nu și-a exprimat consimțământul legal de a-i fi prelucrate imaginile video sau foto în careva sisteme de monitorizare la locul de muncă sau în afara lui, cu careva ordine „cu privire la supravegherea video” nu a făcut cunoștință, prin ce i-au fost încălcate grav dreptul la datele cu caracter personal. Consideră acest ordin emis, contrar legii și cu grave încălcări de procedură.

Mai mult, conform răspunsului nr. 43 din 05.07.2022 la cererea de a-i fi prezentate înregistrările video de pe sistemul de supraveghere video instalat ilegal, angajatorul recunoaște că careva înregistrări video pentru perioadele în cauză lipsesc din sistem, cea ce dovedește lipsa probelor și ilegalitatea ordinului nr. 93-p din 13.06.2022

Susține reclamantul că potrivit Ordinului nr. 183-p „Cu privire la suspendarea raporturilor de muncă” din 15.11.2022, abuziv și ilegal a fost practic eliberat din serviciu pe pretinse motive de trucaje și „acrobații juridice” în baza unor temeiuri inventate din pretinsa Hotărâre de Guvern

nr. 1025 din 07.09.2016,. Astfel, Hotărârea de Guvern nu este aplicabilă funcționarilor publici. Aspectul neaplicabilității ei i-a fost confirmat și de către specialiștii Agenției Naționale pentru Sănătate Publică. Conform consultațiilor, pe care le-a primit, HG nr. 1025 este aplicabilă exclusiv angajaților care activează în mediu nociv sporit, gen sectorul minier, laboratoare bactereologice, chimice, etc.

Reclamantul a mai indicat că la 14.12.2022 a înaintat cererea nr. 105 prin care în scop de a-i fi respectat dreptul la apărare, să-i fie prezentate documentele care au stat la baza emiterii ordinului de suspendare a raporturilor de muncă și aplicării abuzive și ilegale a HG nr. 1025 din 07.09.2016. Tot la aceiași dată a înaintat contestația nr. 106 prin care a solicitat anularea ordinelor abuzive și ilegale prin retragerea lor cu efect din trecut. Dat fiind faptul că, nu a primit nici un răspuns la cele solicitate, consideră că i-a fost încălcat flagrant dreptul la apărare, înaintând cererea prealabilă suplimentară nr. 3 din 03.02.2023. Notează că până la moment careva răspunsuri la cerințele legale de a-i fi respectat dreptul la apărare, nu a primit. Faptul neexecutării cerințelor sale legale este demonstrat prin extrasul fișei nr. 22510 din sistemul electronic de evidență a documentelor E-Management, care arată că, la 13.02.2023 cererea nr. 105 din 14.12,2022 figurează ca neexecutată. Iar Agenția ”Apele Moldovei” nu a expediat dosarul administrativ către organul ierarhic superior, fondatorul Ministerul Mediului, prin ce a încălcat flagrant prevederile Codului Administrativ. Complimentar, i-au fost încălcate drepturile constituționale la apărare și a fost încălcată flagrant procedura prealabilă de soluționare a litigiilor.

Cere reclamantul Mancuș Liviu:

- emiterea unei încheieri judecătorești în obligarea pârâtului Agenția „Apele Moldovei” de ai respecta dreptul la apărare și de a-i fi prezentate copiile documentelor solicitate;
- anularea prin retragerea cu efect din trecut a Ordinului Agenției „Apele Moldovei” nr. 93-p din 03. 06.2022 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare” și Ordinul nr. 183-p „Cu privire la suspendarea raporturilor de muncă” din 15.11.2022 ca fiind ilegale și abuzive;
- restabilirea în funcția deținută anterior în cadrul Agenției „Apele Moldovei”;
- încasarea din contul pârâtului în beneficiul său salariul pentru absența forțată de la serviciu începând cu 15.11.2022 până la restabilirea în funcție și a indemnizațiilor suplimentare;
- încasarea prejudiciului moral în mărime de 500 000 lei;
- încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

În ședința de judecată reclamantul Mancuș Liviu a susținut cererea de chemare în judecată și a solicitat admiterea acțiunii integral.

Obiecțiile pârâtului:

Reprezentantul pârâtului **Agenția „Apele Moldovei”**, în ședința de judecată nu s-a prezentat fiind înștiințat legal despre data, ora și locul ședinței de judecată. Prin referința depusă la 04.05.2023 autoritatea publică pârâtă consideră că aceasta este neîntemeiată mai mult ca atât aceasta urmează a fi declarată inadmisibilă în totalitate în temeiul art. 207 alin. (2) lit. d) Cod Administrativ și anume, acțiunea fiind depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209 Cod Administrativ.

Susține că la data de 03.06.2022, reclamantului Liviu Mancuș, Șef Direcția alimentare cu apă și canalizare, i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de avertisment pentru comportamentul nedemn a unui funcționar public manifestat în cadrul orelor de serviciu și anume întârzierea la serviciu pentru data de 04.02.2022 și ignorarea prin neprezentare la ședința

operativă a Agenției din data de 07.02.2022. Ordinul respectiv, i-a fost adus la cunoștință reclamantului, pe data de 03.06.2022 ora 11:20, fapt confirmat de către domnul Liviu Mancuș prin semnătură și indicarea obiecțiilor asupra ordinului.

Prin cererea prealabilă nr. 931 din 01.07.2022 reclamantul, a solicitat Agenției „Apele Moldovei" de a-și retrage cu efect pentru trecut a Ordinului Agenției „Apele Moldovei" nr. 93-p din 03.06.2022 privind aplicarea sancțiunii disciplinare sub forma de avertisment. Prin decizia Agenției „Apele Moldovei" nr. 08-04/0745 din 05.07.2022, i-a fost oferit răspuns reclamantului la cererea prealabilă nr. 931 din 01.07.2022, prin care s-a comunicat că, Agenția „Apele Moldovei" nu are competență de-a examina în fond cererea astfel declarând-o inadmisibilă, din motiv că actul administrativ de sancționare disciplinară poate fi atacat de către funcționarul public în instanța de contencios administrativ în modul stabilit de lege fără cerere prealabilă. Decizia, respectivă a fost expediată către reclamant la domiciliul indicat în cerere, prin intermediul serviciului poștal cu aviz de recepție recomandat, însă scrisoarea s-a întors către Agenție cu viza nereclamat.

Notează pârâtul că chiar dacă reclamantul nu cunoaște/cunoștea despre decizia nr. 08-04/0745 din 05.07.2022, în temeiul art. 209 a Codului Administrativ acesta putea înainta acțiune în contestare în decurs de 30 de zile din data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea cererii prealabile care este de 15 zile calendaristice conform art. 167 alin. (3) Cod Administrativ. Astfel, în speță, reclamantul depune cererea prealabilă la data de 01.07.2022, Agenția „Apele Moldovei" are la dispoziție 15 zile să examineze cererea, respectiv din 16.07.2022 începe a curge termenul de atac până pe data de 15.08.2022 inclusiv, însă reclamantul ne contestând în judecată în termenul respectiv, ci o contestă în mod repetat prin cererea prealabilă nr. 106 din 14.12.2022. Prin decizia Agenției „Apele Moldovei" nr. 08-04/1511 din 28.12.2022, reclamantului i s-a comunicat că, referitor la solicitarea privind retragerea ordinului nr. 93-p din
03.06.2022, Agenția „Apele Moldovei" o declară inadmisibilă din considerent că s-a expus pe marginea legalității acestuia prin decizia nr. 08-04/0745 din 05.07.2022 comunicându-i, că în conformitate cu art. 60 alin. (3) al Legii nr 158/2008, actul administrativ de sancționare disciplinară putea fi atacat de către reclamant în instanța de contencios administrativ, în termen de 30 de zile din momentul comunicării.

Referitor la ordinul Agenției „Apele Moldovei" nr. 183-p din 15.11.2022 cu privire la suspendarea raporturilor de muncă, comunică în perioada 09.08.2021 - 16.11.2022, reclamantul, s-a aflat în concediul medical de mai multe ori, în total 225 de zile. Tot pe parcursul anului 2022, reclamantul, a solicitat concediul anual în legătură cu agravarea stării sănătății precum și ore libere necesare efectuării unor proceduri medicale. Prin cererea nr. 82 din 18.08.2022, conducerea Agenției „Apele Moldovei", în temeiul pct. 48 a Hotărârii Guvernului nr. 1025 din 07.09.2016, a solicitat reclamantului prezentarea concluziei medicale, care confirmă posibilitatea exercitării activității profesionale la locul de muncă, din motiv că acesta s-a aflat perioadă îndelungată în concedii medicale.

La data 19.08.2022, prin cerere nr. 84, reclamantul, a solicitat concediul din cont propriu pentru perioada 22.08.2022-26.08.2022 pentru a avea posibilitatea de-a efectua examenul medical la revenire solicitat mai sus, iar din data 22.08.2022 a plecat în concediu medical. Prin demersul nr.88 din 19.09.2022, Agenției „Apele Moldovei" a solicitat în mod repetat reclamantului prezentarea concluziei medicale, fără a obține de la dumnealui vreun careva răspuns. Prin cerere nr. 91 din 05.10.2022, în temeiul art. 94 Cod Administrativ, Agenția „Apele

Moldovei” a solicitat de la reclamant, explicațiile privind motivul neprezentării concluziei medicale în termenele stabilite.

Notează pârâtul că la data 07.10.2022, prin nota informativă nr. 93, reclamantul a indicat că la data 02.02.2022 a fost examinat de către CNDDCM și starea lui de sănătate a fost concluzionată ca apt de muncă, însă fără a prezenta careva documente confirmative în acest sens.

Astfel, urmare a neexecutării intenționate, nemotivate și cu rea-credință a indicaților conducerii Agenției „Apele Moldovei”, de-a efectua examenul medical care confirmă posibilitatea exercitării activității profesionale la locul de muncă, Agenția, în temeiul art. 76 lit. h) a Codului Muncii, a emis ordinul nr. 183-p din 15.11.2022 privind suspendarea raporturilor de muncă cu reclamantul, până la prezentarea concluziei medicale.

Referitor la afirmațiile reclamantului precum că Hotărârea Guvernului nr. 1025 din 07.09.2016 nu este aplicabilă funcționarilor publici nu sunt fondate, din considerent că pct. 2 a HG 1025/2016 indică, regulamentul sus-menționat se aplică persoanelor fizice și juridice, indiferent de tipul de proprietate. Mai mult ca atât, toți angajații Agenției au efectuat controlul medical în temeiul hotărârii respective cu excepția reclamantului. Astfel, afirmațiile reclamantului precum că nu a primit răspuns la cererea prealabilă nr. 106 din 14.12.2022 nu pot fi considerate fondate.

Cu referire la faptul precum că reclamantului, nu i-au fost prezentate copiile actelor solicitate prin cererea nr. 105 din 14.12.2022, comunică pârâtul că prin intermediul poștei electronice așa cum a solicitat reclamantul Agenția „Apele Moldovei”, a expediat în adresa reclamantului, la data de 28.12.2022, ora 10:13 actele solicitate. Astfel, invocare faptului precum că actele nu au fost comunicate nu pot fi considerate ca fondate.

Referitor la afirmațiile, precum că nu a primit răspuns la cererea nr. 03 din 03.02.2023, ce a presupus în sine o nouă cerere prealabilă prin care reclamantul contestă deja a treia oară 93-p din 03.06.2022 privind aplicarea sancțiunii disciplinare sub forma de avertisment și a doua oară ordinul nr. 183-p din 15.11.2022 privind suspendarea raporturilor de muncă, comunică pârâtul că Agenția „Apele Moldovei” a examinat cererea respectivă în temeiul art. 80 Cod Administrativ, având același obiect, a conexat-o la dosarul administrativ, despre aceasta Agenția a informat reclamantul prin scrisoarea nr. 08-04/0192 din 14.02.2023, expediind-o prin scrisoare cu aviz recomandat la adresa indicată de către reclamant expres în cerere, care din motiv necunoscut s-a întors nereclamată.

Iar referitor la invocarea precum că, Agenția nu a trimis către Ministerul Mediului dosarul administrativ, menționează pârâtul că, referitor la actul administrativ de sancționare, potrivit art. 163 lit.c) Cod administrativ, procedura prealabilă nu se efectuează dacă legea prevede expres adresarea nemijlocită în instanța de judecată. Or, art. 60 al Legii nr.158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, actul administrativ dc sancționare disciplinară poate fi atacat dc către funcționarul public în instanța de judecată, în conformitate cu prevederile Codului administrativ, fără respectarea procedurii prealabile. Iar referitor la actul administrativ de suspendare a raporturilor de muncă, potrivit art. 68 a Legii nr. 158 din 04.07.2008, cauzele care au ca obiect raporturile de serviciu sunt examinate de către instanța de judecată în conformitate cu prevederile Codului administrativ, cu excepția situațiilor pentru care este stabilită expres prin lege o altă procedură.

Cu referire la achitarea prejudiciului moral în sumă dc 500 000 lei, susține pârâtul, că potrivit art. 60 alin. (3) din Codul Administrativ, în cazul depunerii cererii privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin emiterea unui act administrativ individual sau normativ ilegal, termenul general începe să curgă din data în care hotărârea instanței de judecată

prin care s-a anulat actul administrativ ilegal a rămas definitivă. Dacă autoritatea publică a anulat un act administrativ ilegal, termenul general începe să curgă din data în care decizia cu privire la anularea actului administrativ ilegal a rămas incontestabilă.

Suplimentar comunică pârâtul, că acțiunea urmează a fi declarată inadmisibilă în temeiul art. 207 alin.(2) lit. d) Cod Administrativ și anume, acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209 Cod Administrativ.

Prin decizia 08-04/1511 din 28.12.2022, indică pârâtul că a examinat cererea prealabilă nr. 106 din 14.12.2022, decizia fiind expediată reclamantului prin intermediul I.S. „Poșta Moldovei" cu aviz de recepție recomandat. Potrivit avizului de recepție decizia a fost înmânată reclamantului pe data de 06.01.2023, fapt confirmat prin contrasemnare acestuia, cât și prin extrasul de pe siteul oficial al Î.S. „Poșta Moldovei". Astfel, reclamantul cunoștea de decizia respectivă, iar afirmațiile precum că nu i-a fost oferit răspuns la cerere prealabilă sunt nefondate. La la data de 06.01.2023 reclamantul recepționează decizia Agenției „Apele Moldovei", respectiv, termenul de atac în instanța de contencios administrativ curge din data de 07.01.2023

până pe 05.02.2023 inclusiv. Reclamantul însă depune acțiunea pe data de 15.02.2023, depășind cu 10 zile termenul oferit de art. 209 alin (1) lit. a) a Codului Administrativ.

Având în vedere că termenul de atac a deciziei Agenției „Apele Moldovei" nr. 08-04/1511 din 28.12.2022 a expirat la data de 05.02.2023, iar acțiunea a fost depusă la data dc 15.02.2023, în temeiul art.207 alin.(2) lit.d) Cod administrativ, solicită pârâtul declararea inadmisibilității acțiunii în contencios administrativ.

Reprezentantul pârâtului **Ministerul Mediului**, Ruslan Cucereanu în ședința de judecată a solicitat respingerea acțiunii. Prin referința depusă a menționat că la data de 01.07.2022, reclamantul Mancuș Liviu a adresat Agenției „Apele Moldovei" și Ministerului Mediului cerere prealabilă, privind anularea prin retragere cu efect din trecut a Ordinului „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare" nr.93-p din 03.06.2022, pe care îl considera ilegal, abuziv, nefondat și emis cu încălcarea legislației în vigoare. în conformitate cu prevederile art. 164 alin.(l) Cod administrativ nr. 116/2018, ministerul, prin scrisoarea nr.M-188/22 din 12.07.2022, a readresat cererea pentru examinare Agenției „Apele Moldovei".

La data de 06.02.2023, reclamantul Mancuș Liviu, iarăși a adresat Agenției „Apele Moldovei" și Ministerului Mediului cerere prealabilă suplimentară, la cererea prealabilă nr.106 din 14.12.2022, potrivit căreia au fost contestate Ordinile nr.93-p din 13.06.2022 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare" și nr. 183-p din 15.11.2022 „Cu privire la suspendarea raporturilor de muncă", pretinse a fi ilegale și abuzive, emise de către directorul Agenției „Apele Moldovei" dl Antonevici Andrei. În conformitate cu prevederile art. 164 alin.(l) Cod administrativ nr. 116/2018, ministerul, prin scrisoarea nr.M-29/23 din 10.02.2023, a readresat cererea pentru examinare Agenției „Apele Moldovei". Nefiind de acord cu răspunsurile primite, reclamantul a depus cerere de chemare în judecată în contencios administrativ.

Astfel, art. 164 alin.(l) Cod administrativ nr. 116/2018, prevede: cererea prealabilă se depune în scris, la autoritatea publică emitentă, respectiv, Ministerul Mediului a readresat cererile reclamantului Mancuș Liviu pentru examinare autorității publice care le-a emis - Agenției „Apele Moldovei".

Conform Hotărârii Guvernului nr. 145/2021 a fost aprobat Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Mediului (anexa nr. I) și lista autorităților administrative din subordinea Ministerului Mediului (anexa nr. 4). Pct. 9, subpct. 19 al Regulamentului cu privire la organizare și funcționarea Ministerului Mediului, aprobat prin Hotărârea Guvernului

nr. 145/2021, expres prevede că, „conducerea Ministerului este exercitată de către ministru, care numește în funcții, modifică, suspendă și încetează raporturile de serviciu (de muncă) ale conducătorilor și adjuncților structurilor organizaționale din sfera de competență a Ministerului, ...” și nici de cum cu funcționarii publici din cadrul structurilor organizaționale din sfera de competență a Ministerului.

Potrivit pct. 4 din anexa nr. 4 a Hotărârii Guvernului nr. 145/2021, Agenția „Apele Moldovei” este autoritatea administrativă din subordinea Ministerului Mediului, care funcționează în conformitate cu Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 882/2014. Pct. 11, subpct. 10 al Regulamentului expres statuează obligațiile și împuternicirile directorului, și anume, „directorul Agenției numește în funcție, modifică, suspendă și încetează, în condițiile legii, raporturile de serviciu ale funcționarilor publici din cadrul Agenției...” și respectiv subpct. 7 - „directorul aplică sancțiuni disciplinare angajaților Agenției, în condițiile legii”.

Potrivit art. 59 alin.(l) al Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, sancțiunea disciplinară se aplică de către persoana/organul care are competența legală de numire în funcție.

Menționează pârâtul că reclamantul Mancuș Liviu a fost numit în funcție publică de către directorul Agenției „Apele Moldovei” și ultimul este în drept de a-i aplica careva sancțiuni disciplinare.

Astfel, Ministerul Mediului ține să menționeze asupra faptului că excedă competența sa pentru a examina și soluționa litigiile legate de relațiile de muncă (serviciu) din cadrul autorităților din subordine, întrucât acestea sunt de competența ultimilor, de aceea, în sensul art. 205, art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, solicită declararea acțiunii în contencios administrativ (dosar nr. 3-389/2023) depusă de către Mancuș Liviu împotriva Ministerului Mediului, Agenția „Apele Moldovei" ca fiind inadmisibilă în privința pretențiilor înaintate față de Ministerul Mediului.

Aprecierea instanței:

Audiind participanții la proces și studiind înscrisurile anexate la actele cauzei, instanța de judecată apreciază cererea de chemare în judecată admisibilă, întemeiată și pasibilă admiterii din următoarele considerente.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când:

a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare;

c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209;

e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17;

f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208;

g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens;

h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Dispozițiile legale citate enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ:

I. prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului ;
II. competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ;
III. respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ
IV. respectarea procedurii prealabile;
V. respectarea termenului de înaintare a acțiunii;
VI. prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

Din actele cauzei și probele administrate de participanții la proces se constată că, la 03 iunie 2022, Agenția „Apele Moldovei” a emis ordinul nr. 93-p „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, prin care a aplicat reclamantului, Mancuș Liviu, sancțiunea disciplinară sub formă de avertisment. (f.d. 10-11 dosar administrativ)

În dezacord cu ordinul Agenției „Apele Moldovei” nr. 93-p din 03 iunie 2022 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, la 01 iulie 2022 Mancuș Liviu a înregistrat cererea prealabilă cu nr. 931, solicitând anularea prin retragerea cu efect din trecut a ordinului. (f.d. 12 dosar administrativ)

La 05 iulie 2022, Agenția „Apele Moldovei” a emis decizia nr. 08-04/0745 prin care a declarat inadmisibilă cererea prealabilă din 01.07.2022. (f.d. 13-14 dosar administrativ)

Ulterior, la 15 noiembrie 2022. Agenția „Apele Moldovei” a emis ordinul nr. 183-p „Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu”, prin care în legătură cu omiterea termenului de trecere a controlului medical, raporturile de serviciu ale lui Liviu Mancuș cu Agenția „Apele Moldovei” au fost suspendate începând cu 16 noiembrie 2022 până la prezentarea concluziei medicale. (f.d. 33 dosar administrativ)

În dezacord cu ordinul Agenției „Apele Moldovei” nr. 183-p din 15 noiembrie 2022 „Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu”, la 14 decembrie 2022 Mancuș Liviu a înregistrat cererea prealabilă cu nr. 106, solicitând anularea acestuia în baza prevederilor Codului administrativ. (f.d. 35-36 dosar administrativ)

La 28 decembrie 2022, Agenția „Apele Moldovei” a emis decizia nr. 08-04/1511 prin care a respins cererea prealabilă din 14.12.2022. (f.d. 38-40 dosar administrativ)

La 03 februarie 2023 în cadrul Agenției „Apele Moldovei”, Mancuș Liviu a înregistrat cererea prealabilă suplimentară cu nr. 01, 02, 03, prin care a solicitat compensarea prejudiciului moral în sumă de 500 000 lei. (f.d. 43-47 dosar administrativ)

Prin răspunsul din 14 februarie 2023, Agenția „Apele Moldovei” îi comunică lui Mancuș Liviu că cererea prealabilă suplimentară nr. 03 din 03.02.2023, în temeiul art. 80 alin. (3) Cod administrativ, se conexează la dosarul administrativ. (f.d. 48 dosar administrativ)

În dezacord cu ordinul Agenției „Apele Moldovei” nr. 93-p din 03 iunie 2022 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare și ordinul Agenției „Apele Moldovei” nr. 183-p din 15 noiembrie 2022 cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu, Mancuș Liviu, a expediat la 13 februarie 2023 în adresa instanței de judecată prezenta acțiune. (f.d.4-6, 18)

Prin acțiunea formulată, Mancuș Liviu a solicitat, anularea ordinului Agenției „Apele Moldovei” nr. 93-p din 03 iunie 2022 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare și a ordinului Agenției „Apele Moldovei” nr. 183-p din 15 noiembrie 2022 cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu, restabilirea în drepturile sale, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Astfel, reclamantul a formulat o acțiune în contestare.

Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 11 alin. (1) Cod administrativ, actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat, b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Prin prisma normelor de drept citate, ordinul Agenției „Apele Moldovei” nr. 93-p din 03 iunie 2022 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare și ordinul Agenției „Apele Moldovei” nr. 183-p din 15 noiembrie 2022 cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu, sunt acte administrativ individuale, emanând de la o autoritate publică, reprezentând o măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual ce vizează raporturile de serviciu dintre Agenției „Apele Moldovei” ca angajator și Mancuș Liviu ca angajat. Totodată, în sensul art. 10 și 11 Cod administrativ, ordinul Agenției „Apele Moldovei” nr. 93-p din 03 iunie 2022 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare și ordinul Agenției „Apele Moldovei” nr. 183-p din 15 noiembrie 2022 cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu reprezintă acte administrativ individuale defavorabile reclamantului, or, prin aceste acte, Mancuș Liviu pretinde că i-a fost îngrădit dreptul de muncă, în condițiile în care i-au fost suspendate raporturile de serviciu și a fost sancționat ilegal.

Competența pentru examinarea prezentei acțiuni, în conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ revine Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), astfel, cererea de chemare în judecată fiind depusă cu respectarea dispozițiilor legale menționate.

Referitor la condiția de respectare a remediului extrajudiciar cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil, instanța de judecată va reține următoarele.

Conform art. 208 alin. (1) Cod administrativ, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepțiile prevăzute de lege.

În conformitate cu art.19 Cod administrativ, cererea prealabilă este instituția care oferă o cale de soluționare prejudiciară a litigiilor administrative.

Conform art. 162 alin. (1) Cod administrativ, procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale.

Alin. (3) al articolului citat statuează că cererea prealabilă poate fi îndreptată spre:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul;

b) emiterea unui act administrativ individual.

Conform art. 163 Cod administrativ, procedura de examinare a cererii prealabile nu se efectuează dacă:

a) actul administrativ individual este emis de către Guvern, un consiliu local sau Adunarea Populară a Găgăuziei;

b) decizia cu privire la cererea prealabilă înrăutățește situația unei persoane față de situația din decizia inițială;

c) legea prevede expres adresarea nemijlocită în instanța de judecată.

Instanța de judecată constată că actele administrative contestate de reclamant au fost emise în temeiul Legii nr. 158 din 04.07.2008 privind funcția publică și statutul funcționarului public.

Conform art. 68 al Legii 158/2008, (în redacția valabilă la data emiterii actelor contestate) cauzele care au ca obiect raporturile de serviciu sunt examinate de către instanța de judecată *în conformitate cu prevederile Codului administrativ*, cu excepția situațiilor pentru care este stabilită expres prin lege o altă procedură.

Potrivit art. 60 alin. (3) al Legii 158/2008 (în redacția valabilă la data emiterii ordinului nr. 93-p din 03 iunie 2022), (3) Actul administrativ de sancţionare disciplinară poate fi atacat de către funcţionarul public în instanţa de contencios administrativ *în modul stabilit de lege*.

Cu referire la dispozițiile legale citate, instanța de judecată reține că depunerea unei cereri prealabile la autoritatea publică competentă pentru soluționare prejudiciară a litigiului, în speța de dusă judecății se impune datorita faptului că legea specială nu reglementează o procedură distinctă și nu instituie excepție de la regula generală prevăzută la art. 162 Cod administrativ.

Conform art. 165 alin. (2) Cod administrativ, dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual *sau este indicată incorect,* cererea prealabilă poate fi depusă în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ ori a respingerii petiției.

Instanța de judecată constată că, prin cererile prealabile cu nr. 931 din 01.07.2022 reclamantul a solicitat revocarea ordinului nr. 93-p din 03.06.2022 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare, iar prin cererea cu nr. 106 din 14.12.2022 a cerut revocarea ordinului 183-p din 15 noiembrie 2022 privind suspendarea raporturilor de serviciu, astfel, ultimul s-a conformat exigenței de respectare a procedurii prealabile.

În același context, instanța menționează că în ambele acte administrative contestate, conţinutul informaţiei cu privire la exercitarea căilor de atac a fost indicat incorect. Or, în ordinul nr. 93-p din 03 iunie 2022 contrar art. 60 din Legea 158/2008, autoritatea pârâtă a menționat că acesta se contestă direct în instanța de judecată, iar în ordinul nr. 183-p din 15 noiembrie 2022 este indicat că acesta poate fi contestat în termen de 30 zile în corespundere cu prevederile codului administrativ.

Conform art. 124 Cod administrativ, Informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac va conţine date privind:

a) calea de atac care urmează să fie înaintată;

b) denumirea şi adresa autorităţii publice sau ale instanţei de judecată la care trebuie înaintată calea de atac;

c) termenul pentru exercitarea căii de atac.

Reieșind din circumstanțele constatate, cu referire la prevederile art. 165 alin. (2) Cod administrativ, instanța de judecată apreciază că cererile prealabile au fost depuse în modul corespunzător în termenul prevăzut de lege.

Totodată, instanța va concluziona și referitor la respectarea, de reclamant, a termenului de adresare în instanța de judecată.

Conform art. 209 alin. (1), (2) Cod administrativ, Acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin. (1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător. (2) Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.

Conform art. 96 Cod administrativ, (1) Notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod.

Conform art. 109 Cod administrativ, (1) Un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. (2) Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Actele cauzei și ale dosarului administrativ indică asupra faptului că decizia cu privire la soluționarea cererii prealabile cu nr. 931 din 01.07.2022 a fost emisă la 05 iulie 2022, iar decizia cu privire la soluționarea cererii prealabile cu nr. 106 din 14.12.2022 a fost emisă la 28 decembrie 2022, iar comunicarea acestora a fost realizată prin poștă. cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Totodată instanța reține că atât în decizia din 05 iulie 2022, cât și în decizia din 28 decembrie, contrar art. 124 lit. a) Cod administrativ, nu este indicată calea de atac, fapt care determină aplicarea prevederilor art. 165 alin. (2) Cod administrativ și prelungirea termenului de depunere a acțiunii până la un an.

În aceste circumstanțe, instanța apreciază că acțiunea a fost depusă în instanța de judecată în termenul prevăzut de art. 209 Cod administrativ.

Drept consecință a celor reținute, instanța de judecată apreciază că acțiunea este depusă cu respectarea competenței materiale și jurisdicționale, în termenul prevăzut de lege, fiind contestate acte administrative al autorității publice competente, care produce efecte juridice în exterior și au caracter defavorabil reclamantului.

Astfel, acțiunea este admisibilă.

Totodată, instanța de judecată va concluziona în privința temeiniciei acțiunii, reținând următoarele argumente.

Conform art. 224 alin. (1) lit. a) al Codului administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sunt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale.

Potrivit art. 17 al Codului administrativ se menționează că drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

În conformitate cu prevederile art. 20 alin. (1) din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Prin prezenta acțiune, Mancuș Liviu solicită anularea ordinului Agenției „Apele Moldovei" nr. 93-p din 03 iunie 2022 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare și a ordinului Agenției „Apele Moldovei" nr. 183-p din 15 noiembrie 2022 cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu, restabilirea în drepturile sale, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, invocând ilegalitatea acestuia, din motivul încălcării normelor de drept material și procedural.

Din actele cauzei și explicațiile participanților la proces, se reține că Mancuș Liviu deține funcția de șef al direcției alimentare cu apă și canalizare în cadrul Agenției „Apele Moldovei".

La 03 iunie 2022, Agenția „Apele Moldovei" în privința lui Mancuș Liviu a fost emis ordinul nr. 93-p, prin care reclamantului i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de avertisment.

În motivarea ordinului emis s-a reținut că sancționarea se impune pentru, comiterea abaterii disciplinare, specificate în art. 57 al Legii nr. 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în legătură cu întârzierea și absența nemotivată de la ședința operativă.

În vederea exercitării atribuției de verificare a legalității actului administrativ contestat, instanța de judecată, în temeiul principiului cercetării stării de fapt din oficiu, urmează să supună verificării aspectele legalității formale și materiale ale actului administrativ individual defavorabil.

În conformitate cu pct. 4 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Agenției „Apele Moldovei", structurii și efectivului-limită ale acesteia aprobat prin Hotărârea nr. 882 din 22-10-2014, Anexa nr.1, (în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat), Agenția își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile Constituției Republicii Moldova, Legii apelor nr.272 din 23 decembrie 2011, altor legi, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, ordonanțelor, hotărârilor și dispozițiilor Guvernului, tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, ordinelor și dispozițiilor ministrului mediului, precum și ale prezentului Regulament.

În conformitate cu pct. 11, subpct.7) al Regulamentul menționat supra, Directorul are următoarele obligații și împuterniciri: 7) conferă grade de calificare funcționarilor publici, acordă stimulări și aplică sancțiuni disciplinare angajaților Agenției, în condițiile legii.

Potrivit art. 56 din Legea 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat), pentru încălcarea îndatoririlor de serviciu, a normelor de conduită, pentru îndeplinirea nesatisfăcătoare a sarcinilor, pentru pagubele materiale pricinuite, pentru contravențiile sau infracțiunile săvârșite în timpul serviciului sau în legătură cu exercitarea atribuțiilor funcției, funcționarul public poartă răspundere disciplinară, civilă, administrativă, penală, după caz.

Potrivit art. 58 din Legea 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat), pentru comiterea abaterilor disciplinare, funcționarului public îi pot fi aplicate următoarele sancțiuni disciplinare: a) avertisment; b) mustrare; c) mustrare aspră; d) suspendarea dreptului de a fi promovat în funcție în decursul a doi ani; g) destituirea din funcția publică. h) retrogradarea în funcție și/sau în grad de calificare.

Potrivit art. 59 alin.(1)-(3) din Legea 158/2008, (1) Sancțiunea disciplinară se aplică de către persoana/organul care are competența legală de numire în funcție; (2) Sancțiunile disciplinare se aplică în termen de cel mult 6 luni de la data săvîrșirii abaterii, cu excepția sancțiunii disciplinare în cazul emiterii de către Curtea de Conturi a opiniei contrare sau în cazul imposibilității exprimării opiniei asupra situației financiare a autorității/instituției bugetare și cu excepția sancțiunii disciplinare pentru încălcarea legislației cu privire la declararea averii și intereselor personale, la soluționarea conflictelor de interese și la regimul juridic al incompatibilităților și restricțiilor, care se aplică în termen de cel mult 6 luni de la data rămînerii definitive a actului prin care se constată săvîrșirea abaterii disciplinare; (3) Sancțiunea disciplinară, cu excepția celei specificate la art.58 lit.a), nu poate fi aplicată decît după cercetarea prealabilă a faptei imputate și după audierea echitabilă a funcționarului public de către comisia de disciplină, în termen de cel mult o lună de la data constatării abaterii.

Actele cauzei atestă că, în ordinul nr. 93-p din 03 iunie 2022 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de avertisment, Agenția „Apele Moldovei" face trimitere la prevederile art. 57 al Legii 158/2008, totodată menționând despre întârzierea și absența nemotivată de la ședința operativă.

Conform art. 57 al Legii nr. 158/2008, Constituie abateri disciplinare:

a) nerespectarea programului de muncă, inclusiv absența sau întîrzierea nemotivată la serviciu ori plecarea înainte de termenul stabilit în program, admisă în mod repetat;

c) intervențiile în favoarea soluționării unor cereri în afara cadrului legal;

d) nerespectarea cerințelor privind păstrarea secretului de stat sau a confidențialității informațiilor de care funcționarul public ia cunoștință în exercițiul funcției;

e) refuzul nejustificat de a îndeplini sarcinile și atribuțiile de serviciu, precum și dispozițiile conducătorului;

f) neglijența, tergiversarea și/sau îndeplinirea nesatisfăcătoare în mod repetat a sarcinilor;

g) acțiunile care aduc atingere prestigiului autorității publice în care activează;

h) încălcarea normelor de conduită a funcționarului public;

i) desfășurarea în timpul programului de muncă a unor activități cu caracter politic specificate la art.15 alin.(4);

j) încălcarea prevederilor referitoare la obligații și restricții stabilite prin lege;

k) încălcarea regulilor de organizare și desfășurare a concursului, a regulilor de evaluare a performanțelor profesionale ale funcționarilor publici;

l) alte fapte considerate ca abateri disciplinare în legislația din domeniul funcției publice și funcționarilor publici;

m) încălcarea regulilor și rigorilor procedurale cu privire la inițierea, desfășurarea și înregistrarea controlului de stat asupra activității de întreprinzător.

Ținând cont de prevederile enunțate, instanța de judecată concluzionează că argumentele expuse de autoritatea publică pârâtă privind motivele care au stat la aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de „avertisment", nu pot fi reținute. Ori, funcționarului nu-i pot fi impuse anumite încălcări, fără a fi administrate probe în acest sens.

Din materialele cauzei nu rezultă, că reclamantului i s-a adus la cunoștință despre o eventuală ședință operativă care urma să aibă loc la data 07.02.2022, ora 9:00, în cadrul Agenției „Apele Moldovei”, nu a fost prezentat nici o confirmare că această ședință a fost desfășurată și nici lipsa reclamantului de la activitățile planificate în prealabil.

Totodată, din tabelul fotografic, anexat la materialele dosarului administrativ și administrată în calitate de probă de către autoritatea publică pârâtă (f.d. 2 dosar administrativ) nu este clar și nu reflectă informația referitoare la locul unde este făcută această captare a camerei video, ceea ce face imposibilă constatarea faptului dacă de către Mancuș Liviu a fost încălcat regimul de lucru stabilit. Mai mult, alte informații, proces verbal de constatare a faptului că reclamantul a lipsit de la locul de muncă în orele menționate nu au fost prezentate.

Or, cum rezultă din art. 93 alin.(1) Cod administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția.

Art. 118 alin. (1) Codul administrativ statuează că, motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere și la argumentele expuse în cadrul audierii.

Alin. (2) al aceluiași articol prevede că, motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde: a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul; b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar, dacă este cazul; c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc.

Din alin. (3) al articolului menționat rezultă că motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual și condiționează legalitatea acestuia.

Cu referire la normele de drept citate, instanța de judecată reține că, ordinul contestat nu corespunde exigențelor art. 118 Cod administrativ, or din textul acestuia nu rezultă circumstanțele care au determinat aplicarea sancțiunii disciplinare, descrierea succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului, investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului.

Din raționamentele expuse, deoarece actul administrativ individual contestat este ilegal și prin el reclamantul este vătămată în dreptul său la muncă, reieșind din prevederile art. 224 alin. (1) lit.a) Cod administrativ, instanța de judecată va admite pretențiile reclamantului de anulare a ordinului Agenției „Apele Moldovei” nr. 93-p din 03 iunie 2022 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare.

În partea ce ține de verificarea legalității ordinului Agenției „Apele Moldovei” nr. 183-p din 15 noiembrie 2022 cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu, instanța reține următoarele.

Așa cum a fost indicat supra, la 15 noiembrie 2022, Agenția „Apele Moldovei” a emis ordinul nr. 183-p „Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu”, prin care raporturile de serviciu ale lui Liviu Mancuș cu Agenția „Apele Moldovei” au fost suspendate începând cu 16 noiembrie 2022 până la prezentarea concluziei medicale. (f.d. 33 dosar administrativ)

În motivarea ordinului emis s-a reținut că în temeiul art. 76 lit. h) din Codul muncii, în legătură cu omiterea, din vina salariatului, a termenului de trecere a controlului medical, în conformitate cu pct. 48 al Hotărârii Guvernului nr. 1025 din 07.09.2016 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind supravegherea sănătății persoanelor expuse acțiunii factorilor de risc, solicitat prin cererea nr. 88 din 19.09.2022, au fost suspendate raporturile de serviciu cu dl Mancuș Liviu șef al direcției alimentare cu apă și canalizare, începând cu data de 16.11.2022 până la prezentarea concluziei medicale.

În conformitate cu pct.11 spct.10 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Agenției „Apele Moldovei", structurii și efectivului-limită ale acesteia aprobat prin Hotărârea nr. 882 din 22-10-2014, Anexa nr.1, Directorul are următoarele obligații și împuterniciri: 10) numește în funcție, modifică, suspendă și încetează, în condițiile legii, raporturile de serviciu ale funcționarilor publici din cadrul Agenției, angajează, modifică, suspendă și încetează raporturile de muncă cu personalul contractual al Agenției, precum și cu conducătorii întreprinderilor de stat în care Agenția exercită calitatea de fondator.

Din sensul normelor de drept citate supta, instanța de judecată reține că, Directorul Agenției „Apele Moldovei", este în drept să decidă asupra modificării raporturilor de serviciu, totodată, această prerogativă care poate fi realizată doar în condițiile prevăzute de Lege.

Potrivit art. 76 lit. h) din Codul Muncii, Contractul individual de muncă se suspendă în circumstanțe ce nu depind de voința părților în caz de: h) omitere, din vina salariatului, a termenului de trecere a controlului medical.

În conformitate cu pct.1 din Regulamentul sanitar privind supravegherea sănătății persoanelor expuse acțiunii factorilor de risc, aprobat prin Hotărârea nr. 1025 din 07.09.2016 (în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat), prezentul Regulament stabilește cerințele pentru supravegherea sănătății persoanelor în raport cu factorii de risc (chimici, fizico-chimici, biologici și alți factori provocați de procesul de muncă) de la locul de muncă.

În conformitate cu pct. 5 din Regulamentul menționat supra, examenele medicale profilactice obligatorii ale persoanelor expuse acțiunii factorilor profesionali de risc (în continuare – examene medicale) sînt efectuate de către comisiile medicale din cadrul instituțiilor medico-sanitare publice/private (în continuare –comisii medicale), cu coordonarea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

În conformitate cu pct. 7 din Regulamentul menționat supra, fiecare persoană expusă acțiunii factorilor profesionali de risc este obligată să efectueze examenele medicale, în conformitate cu *Lista factorilor de risc din mediul ocupațional și a serviciilor medicale profilactice obligatorii,* acordate persoanelor în funcție de expunerea profesională (anexa nr.1 la prezentul Regulament) și are dreptul: 1) să consulte medicul în patologii profesionale pentru orice schimbări în starea de sănătate care le atribuie condițiilor de muncă; 2) să conteste rezultatul privind aptitudinea în muncă la Centrul republican de boli profesionale, în termen de 15 zile lucrătoare de la data primirii fișei de aptitudine în muncă (anexa nr.6 la prezentul Regulament); 3) să solicite în scris toate informațiile referitoare la starea sa de sănătate de la instituțiile medico-sanitare publice/private în componența cărora activează comisiile medicale.

În conformitate cu pct. 15 din Regulamentul menționat supra, angajatorul din orice domeniu de activitate, atît din sectorul public, cît și din cel privat, este obligat:

1) *să asigure efectuarea examenelor medicale* necesare pentru supravegherea sănătății lucrătorilor, în perioada acțiunii contractului individual de muncă, fără a-i implica pe aceștia în costurile aferente;

2) *să completeze fișele de solicitare* a examenului medical;

3) *să completeze lista nominală a persoanelor care activează în condiții de expunere la factori profesionali de risc* (în continuare – *listă nominală*), conform anexei nr.4 la prezentul Regulament, și să o coordoneze cu medicii șefi ai centrelor de sănătate publică teritoriale;

4) să completeze fișele de identificare a factorilor profesionali de risc (în continuare – *fișă de identificare*) pentru fiecare loc de muncă, conform anexei nr.3 la prezentul Regulament, și să le coordoneze cu medicii șefi ai centrelor de sănătate publică teritoriale;

5) *să asigure trimiterea la examenele medicale profilactice* a tuturor lucrătorilor expuși factorilor profesionali de risc;

6) să execute recomandările comisiei medicale indicate în fișa de aptitudine în muncă (în continuare – *fișă de aptitudine*) și actul final, conform anexelor nr.6 și nr.7 la prezentul Regulament;

7) să păstreze listele nominale, fișele de identificare și fișele de aptitudine în perioada de acțiune a contractului individual de muncă;

8) să transmită instituției medico-sanitare publice/private care a efectuat ultimul examen medical, documentele privind supravegherea sănătății lucrătorilor pentru radierea sau nimicirea lor, în cazul în care unitatea economică se află în proces de insolvabilitate ori lichidare;

9) să asigure confidențialitatea și securitatea prelucrării datelor cu caracter personal ale persoanelor expuse acțiunii factorilor profesionali de risc, în conformitate cu prevederile art. 29 și 30 ale Legii privind protecția datelor cu caracter personal și cu Cerințele față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale, aprobate de Guvern.

Instanța de judecată, constată că, la data emiterii ordinului nr. 183-p din 15 noiembrie 2022, în cadrul Agenției Apele Moldovei, era aprobată Fișa de evaluare a riscurilor, potrivit ordinului nr. 42-p din 26.02.2021. (f.d. 21 dosar administrativ)

Reieșind din factorii de risc identificați, aceștia se raportează la *electrocutare prin atingere directă a echipamentelor electrice, alunecare etc... la în timpul deplasării pe căi de acces, incendiu, riscul producerii calamităților naturale, accident rutier în timpul deplasării de serviciu, probleme cu vederea la lucru la calculator, căderea de la înălțime a obiectelor amplasate incorect pe rafturi sau dulapuri, îmbolnăvire în urma utilizării incorecte a aparatelor de aer condiționat*.

Tot potrivit acestei fișe, raportate la riscul „*probleme cu vederea în urma lucrului la calculator*” drept măsuri de precauție a fost dispusă efectuarea controlului medical al personalului conform pct. 1 al art. 7 din HG 819/2016 privind Cerințele minime de securitate şi sănătate în muncă pentru lucrul la monitor și pct. 5.3 din anexa nr. 1 la HG 1025/2015 Regulamentul sanitar privind supravegherea sănătății persoanelor expuse acțiunii factorilor profesionali de risc.

În corespundere cu prevederile normative indicate, se constată că angajații Agenției „Apele Moldovei” urmează a fi supuși examenului clinic general, oftalmolog, testării a acuităţii vizuale şi a cîmpului vizual.

Alte cerințe, raportate la factorii de risc în cadrul Agenției, față de angajații autorității publice pârâte nu au fost formulate.

Actele cauzei mai atestă că, la 18 august 2022, directorul Agenției „Apele Moldovei” a adresat reclamantului cererea, prin care a solicitat efectuarea examenului medical, ptrivitpct. 48 din Hotărârea Guvernului nr. 1025/2016, cu prezentarea concluziei medicale, conform fișei anexate, în termen de 10 zile. (f.d. 19 dosar administrativ)

În fișa de solicitare a examenului medical, s-a menționat că, persoana urmează să efectueze activitate profesională, la un post/loc de muncă ce prezintă riscuri profesionale detaliate în Fișa de identificare a factorilor de risc, anexată prezentei cereri. (f.d. 20 dosar administrativ)

Instanța de judecată reține că, în condițiile în care, angajatorul, în fișa de identificare a factorilor de risc, a identificat doar necesitatea efectuării unui examen clinic oftalmologic și testării a acuității vizuale şi a cîmpului vizual, este neclară solicitarea testării solicitate prin cererea din 18 august 2022.

În conformitate cu pct. 20 din Regulamentul menționat supra, examenele medicale se efectuează cu consimțământul persoanei examinate (anexa la dosarul medical) la prezentarea:

1) fișei de solicitare a examenului medical, conform anexei nr.2 la prezentul Regulament;

2) listei nominale (în cazul examenului medical periodic), conform anexei nr.4 la prezentul Regulament;

3) fișei de identificare, completată în mod obligatoriu la toate rubricile și semnată de către angajator/conducătorul cursului de instruire profesională (în cazul instruirii profesionale a șomerilor), conform anexei nr.3 la prezentul Regulament.

În conformitate cu pct. 47 din Regulamentul menționat supra, Efectuarea examenului medical la reluarea activității are următoarele scopuri: 1) confirmarea aptitudinii în muncă a lucrătorului, pentru exercitarea profesiei/funcției deținute anterior sau a unei profesii/funcții la locul nou de muncă; 2) necesitatea stabilirii unor măsuri de adaptare a locului de muncă; 3) necesitatea transferului la alt loc de muncă, care să asigure lucrătorului menținerea sănătății și a capacității de muncă.

În conformitate cu pct. 48 din Regulamentul menționat supra, Examenul medical la reluarea activității se efectuează în termen de 7 zile de la reluarea activității, cu respectarea cerințelor pct. 42 al prezentului Regulament, *după întreruperea în muncă pe o perioadă de 3 luni şi mai mult din motive de sănătate sau de 6 luni şi mai mult din alte motive*.

În conformitate cu pct. 41 din Regulamentul menționat supra, scopurile examenului medical periodic sînt următoarele: 1) supravegherea în dinamică a stării de sănătate a lucrătorilor, *confirmarea după anumite perioade de timp a aptitudinii în muncă pentru profesia/funcția şi locul de muncă ocupat*; 2) *depistarea precoce a bolilor care constituie contraindicații pentru activitățile și locurile de muncă cu expunere la factori profesionali de risc*; 3) *diagnosticarea stărilor incipiente ale bolilor profesionale*; 4) recomandarea măsurilor profilactice și de reabilitare pentru restabilirea capacității de muncă a lucrătorilor.

În conformitate cu pct. 42 din Regulamentul menționat supra, Examenul medical periodic include: 1) înregistrarea schimbărilor în starea de sănătate a lucrătorilor, care au intervenit de la examenul medical la angajare/adaptare sau de la examenul medical periodic precedent; 2) examenul clinic general, conform dosarului medical, prevăzut în anexa nr.5 la prezentul Regulament; 3) organizarea examenelor paraclinice, conform anexei nr.1 la prezentul Regulament; 4) înregistrarea rezultatelor în dosarul medical, conform anexei nr.5 la prezentul Regulament; 5) formularea concluziei privind aptitudinea în muncă a persoanei examinate, cu completarea de către medicul în patologii profesionale a fișei de aptitudine.

Cu referire la normele de drept citate, instanța de judecată constată că pentru efectuarea examenului medical de reluare a activității, este necesar *înregistrarea schimbărilor în starea de sănătate de la examenul medical periodic precedent*, examenul clinic general, conform dosarului medical, organizarea examenelor paraclinice și înregistrarea dosarului medical, totodată, fiind

imperativ întreruperea în muncă pe o perioadă de 3 luni şi mai mult din motive de sănătate sau de 6 luni și mai mult din alte motive.

Potrivit informației anexată la actele cauzei se atestă că, Liviul Mancuș, la 13 august 2022 a revenit din concediu medical, durata căruia a fost de 20 zile. (f.d. 31 dosar administrativ)

În aceste circumstanțe se reține că, deși reclamantului i-a impusă efectuarea unui examen medical pentru continuarea activității, a cărei unic factor de risc este „*probleme cu vederea în urma lucrului la calculator*", angajatorul nu a ținut cont că întreruperea în activitatea angajatului a durat 20 de zile.

Mai mult, instanța de judecată constată că din materialele cauzei nu rezultă exprimarea consimțământului lui Liviu Mancuș la efectuarea examenului medical de reluare a activității, nefiind prezentată nici dovada efectuării examenul medical periodic din anul 2021, precedent anului curent 2022 și acte care să confirme incapacitatea temporară de muncă a lui Liviu Mancuș pe o perioadă de 3 luni și mai mult din motive de sănătate. Or, din conținutul pct. 48 din Regulamentul sanitar privind supravegherea sănătății persoanelor expuse acțiunii factorilor de risc, aprobat prin Hotărârea nr. 1025 din 07-09-2016, rezultă că pentru efectuarea examenului medical de reluare a activității, salariatul trebuie să înregistreze schimbări în starea de sănătate de la examenul medical periodic precedent și cu întreruperea în muncă pe o perioadă de 3 luni și mai mult din motive de sănătate sau de 6 luni și mai mult din alte motive.

Raportând circumstanțele stabilite la normele de drept citate, instanța de judecată concluzionează, că angajatorul, Agenția „Apele Moldovei" ilegal i-a impus salariatului, Liviu Mancuș, efectuarea examenului medical pentru continuarea activității, cu suspendarea din funcție până la prezentarea concluziei medicale.

Din raționamentele expuse, deoarece ordinului Agenției „Apele Moldovei" nr. 183-p din 15 noiembrie 2022 cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu a domnului Mancuș Liviu este ilegal și prin el reclamantul este vătămat în dreptul său la muncă, reieșind din prevederile art. 224 alin. (1) lit.a) Cod administrativ, instanța de judecată va admite pretențiile reclamantului de anulare a ordinului Agenției „Apele Moldovei" nr. 183-p din 15 noiembrie 2022 cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu.

În conformitate cu prevederile art.228 alin.(1) din Codul administrativ, actul administrativ individual anulat în tot sau în parte de către instanța de judecată nu produce efecte juridice, în totalitate sau în partea anulată, din momentul emiterii lui.

Conform art.195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu prevederile art.251 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile judecătoriilor sunt executorii după expirarea termenului de apel.

Totodată, conform art.256 alin. (1) din Codul de procedură civilă, urmează a fi executate imediat ordonanța sau hotărârea judecătorească prin care pârâtul este obligat la plata: a) pensiei de întreținere; b) salariului și a altor drepturi ce decurg din raporturi de muncă, precum și a indemnizațiilor prevăzute de statutul șomerilor, în mărimea unui salariu mediu; c) reparației prejudiciilor cauzate prin vătămare a integrității corporale sau prin o altă vătămare a sănătății ori prin deces, dacă reparația s-a efectuat sub formă de prestații bănești periodice; d) unui salariu mediu pentru absență forțată de la lucru, în cazul reintegrării în serviciu.

Alin. (2) al aceluiași articol, hotărârea judecătorească privind reintegrarea în serviciu a salariatului concediat sau transferat nelegitim urmează a fi executată imediat.

Conform art. 89 alin. (1) – (3) din Codul muncii, salariatul transferat nelegitim la o altă muncă sau eliberat nelegitim din serviciu poate fi restabilit la locul de muncă prin negocieri directe cu angajatorul, iar în caz de litigiu - prin hotărâre a instanței de judecată. (2) La examinarea litigiului individual de muncă de către instanța de judecată, angajatorul este obligat să dovedească legalitatea și să indice temeiurile transferării sau eliberării din serviciu a salariatului. În cazul contestării de către salariatul membru de sindicat a ordinului de concediere, instanța de judecată va solicita opinia consultativă a organului (organizatorului) sindical privind concedierea salariatului respectiv. (2) Imediat după pronunțarea hotărârii instanței de judecată privind restabilirea salariatului la locul de muncă, angajatorul este obligat să emită un ordin de restabilire, pe care îl aduce la cunoștința salariatului, sub semnătură, în termen de 3 zile lucrătoare de la data emiterii.

Conform art. 90 alin.(1) - (3) Codul muncii, în cazul restabilirii la locul de muncă a salariatului transferat sau eliberat nelegitim din serviciu, angajatorul este obligat să repare prejudiciul cauzat acestuia. (2) Repararea de către angajator a prejudiciului cauzat salariatului constă în: a) plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă într-o mărime nu mai mică decât salariul mediu al salariatului pentru această perioadă; b) compensarea cheltuielilor suplimentare legate de contestarea transferului sau a eliberării din serviciu (consultarea specialiștilor, cheltuielile de judecată etc.); c) compensarea prejudiciului moral cauzat salariatului.

Restabilirea în funcție reprezintă acea remediere cu impact instantaneu implementată de instanța de judecată menită să asigure garantarea eficientă și imediată a dreptului la muncă încălcat de către angajator în mod ilegal. Reintegrarea în muncă operează prin efectul legii și este subsecventă pretenției de bază ce vizează actul de eliberare nelegitimă din funcție.

Astfel, raportând particularitățile litigiului în cauză la normele de drept indicate supra, se impune ferma concluzie că, în situația în care hotărârea prin care se anulează un act administrativ de suspendare din funcție, prin efectul legii se determină caracterul executoriu al acestei hotărâri în partea ce ține de restabilirea raporturilor de muncă revendicate în speță. Justificarea efectului în cauză rezidă și în faptul că în acest sens se asigură subiectului o protecție eficientă a drepturilor și libertăților consacrate de Constituție, în caz contrar înfăptuirea justiției ar deveni un proces iluzoriu.

Corespunzător, instanța de judecată va reitera că, datorită caracterului executoriu a hotărârii pronunțate, Mancuș Liviu se consideră repus în funcția anterior deținută sau într-o funcție similară acesteia.

Totodată, în corespundere cu prevederile legale citate, autorității publice pârâte îi revine obligația de a achita salariul pentru absență forțată la lucru, începând cu 15 noiembrie 2022 până la data pronunțării hotărârii judecătorești, 17 decembrie 2024, iar mărimea unui salariu mediu pentru absență forțată de la lucru se va achita imediat.

Cu referire la cerința reclamantului privind încasarea prejudiciul moral cauzat în mărime de 500 000 (cinci sute mii) lei, instanța de judecată reține următoarele.

În conformitate cu art. 35 Cod administrativ, autoritățile publice și persoanele fizice care le reprezintă răspund, după caz, penal, contravențional, civil sau disciplinar pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a activității administrative, în condițiile legii.

Conform art. 776 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Conform art. 1998 alin. (1) Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Conform art. 2006 alin. (1) Cod civil, prejudiciul cauzat printr-un act administrativ ilegal sau nesoluționarea în termen legal a unei cereri de către o autoritate publică sau de către o persoană cu funcție de răspundere din cadrul ei se repară integral de autoritatea publică. Persoana cu funcție de răspundere va răspunde solidar în cazul intenției sau culpei grave.

Instanța de judecată menționează că, prevederile legale citate, expres reglementează posibilitatea persoanei, a cărei drept a fost vătămat prin activitate administrativă a autorității publice, să pretindă repararea prejudiciului, totodată instituind în sarcina autorității publice obligația acordării despăgubirii care să acopere prejudiciul cauzat.

Cu referire la prevederile citate, instanța de judecată reține că pentru antrenarea răspunderii civile delictuale este necesar să fie întrunite câteva condiții generale: prejudiciul, fapta ilicită, raportul cauzal dintre fapta ilicită și prejudiciu, și vinovăția autorului faptei ilicite și prejudiciabile.

La caz, din actele cauzei rezultă că, prejudiciul moral cauzat rezultă din actele administrative recunoscute ilegale de instanța de judecată (ordinul Agenției „Apele Moldovei" nr. 93-p din 03 iunie 2022 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare și ordinul Agenției „Apele Moldovei" nr. 183-p din 15 noiembrie 2022 cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu).

Reclamantul pretinde că prin suspendarea ilegală a raporturilor de serviciu a suferit un prejudiciu moral, deoarece urmare a presiunilor juridice și morale la care a fost supus o perioada îndelungată de timp, i-a fost încălcat dreptul la muncă, și reputația profesională.

Din circumstanțele relatate supra, instanța de judecată constată atât existența faptei prejudiciabile, a prejudiciului cauzat, cât și legătura de cauzalitate dintre cele două condiții. Astfel, prin acțiunile ilegale ale autorității publice pârâte, au survenit consecințe negative cu caracter nepatrimonial, care urmează a fi compensate, reclamantului, Liviu Mancuș.

Aprecierea prejudiciului moral se face în raport cu miza pentru reclamant, comportamentul părților, buna/reaua credință, precum și alte circumstanțe. La fel instanța obligatoriu va lua în considerație principiul general al echității, iar suma nu trebuie să fie vădit disproporționată cu sumele acordate de Curtea Europeană în spețele similare, fiind excluse pretențiile excesive și vădit exagerate.

Cuantumul prejudiciului moral pretins de Liviu Mancuș în sumă de 500 000 lei pentru fiecare este vădit disproporționat și excesiv în raport cu criteriile stabilite la caz și principiul general al echității.

În contextul menționat, instanța de judecată consideră că reclamantul urmează să beneficieze de o reparație echitabilă a prejudiciului moral suportat, cu achitarea unei despăgubiri proporționale în mărime de 10 000 lei, în rest pretențiile sale urmând a fi respinse.

Cu referire la cerința reclamantului privind încasarea cheltuielilor de judecată, instanța de judecată reține următoarele.

În conformitate cu art. 94 alin (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

În conformitate cu art. 96 alin (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Aliniatul (11) al aceluiași articol statuează că, cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

În acest sens, instanța de judecată reține că, ținând cont de faptul că, în ședința de judecată nu au fost prezentate probe ce ar justifica cheltuielile de judecată suportate de reclamant, instanța de judecată concluzionează în privința respingerii pretenției reclamantului privind încasarea cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu art. 224 alin. (1) lit. a), 232 Cod administrativ, art. 238-241 CPC, instanța de judecată

h o t ă r ă ș t e

Se admite acțiunea în contencios administrativ înaintată de Liviu Mancuș împotriva Agenției „Apele Moldovei" cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, restabilirea în funcția deținută anterior, încasarea salariului pentru absență forțată de la locul de muncă, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Se anulează ordinul Agenției „Apele Moldovei" nr. 93-p din 03 iunie 2022 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare.

Se anulează ordinul Agenției „Apele Moldovei" nr. 183-p din 15 noiembrie 2022 cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu.

Ca efect al admiterii acțiunii, având în vedere caracterul executoriu al hotărârii, în conformitate cu art. 228 alin. (1), art. 195 Cod administrativ coroborate cu art. 256 alin. (2) Cod de procedură civilă și art. 356 Codul muncii, Liviu Mancuș se consideră repus în funcția anterior deținută sau într-o funcție similară acesteia, cu achitarea plăților salariale pentru perioada absenței forțate de la locul de muncă, începând cu 15 noiembrie 2022 până la data pronunțării hotărârii judecătorești, 17 decembrie 2024.

Se explică pârâtului Agenția „Apele Moldovei" că hotărârea, în baza art. 10 alin. (2), art. 228 alin. (1) și art. 195 Cod administrativ coroborate cu art. 256 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă, constituie temei pentru calcularea și achitarea imediată a unui salariu mediu pentru absența forțată de la lucru reclamantului Liviu Mancuș.

Se încasează din contul Agenției „Apele Moldovei" în beneficiul lui Liviu Mancuș despăgubirea pentru prejudiciul moral cauzat în mărime de 10 000 (zece mii) lei.

În rest acțiunea se respinge.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani.

Președintele ședinței,
Judecătorul /semnătura / Violeta Chisilița

Copia corespunde originalului
Judecător, Violeta Chisilița